

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2021/3. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı

Vergi Tekniği

12 Aralık 2021 Pazar – 16.00 - 18.00 (2 Saat)

Uyarı : Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz. (Bu soru kağıdı 2 (iki) sayfadan oluşmaktadır)

SORULAR

SORU 1: Mükellef Bay (A)'nın 2019 takvim yılı hesapları sahte belge kullanımı nedeniyle vergi incelemesine alınmış, incelemeye 10.02.2021 tarihinde başlanılmış, Bay (A) ilgili yıl yasal defter ve belgelerini vergi inceleme elamanına 14.03.2021 tarihinde ibraz etmiştir. Mükellef hakkında henüz vergi inceleme tutanağı tutulmadan yapılan ilk hesaplamalara göre sahte belge kullanımına dayalı haksız Katma Değer Vergisi indirimi dolayısıyla 2019/Ekim döneminde 350.000 TL tutarında Katma Değer Vergisinin ziyaa uğratıldığı tespit edilmiştir.

Vergi inceleme elamanı talebi üzerine mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi tarafından 15.05.2021 tarihli yazıyla Bay (A)' dan 15 gün içinde 350.000 TL tutarında teminat göstermesi istenmiştir.

Bay (A), 21.05.2021 tarihinde 200.000 TL değerindeki fiziki altını teminat olarak göstermiş ve tahsil dairesince teminat olarak kabul edilmiştir.

Tahsil dairesinin bulunduğu ilin Vergi Dairesi Başkanının 20.06.2021 tarihli kararıyla,

-Bay(A)' nın KLM Bankasında bulunan altın depo hesabındaki 50.000 TL değerindeki altına ihtiyati haciz tatbik edilerek nakde çevrilmiştir,

-Bay (A)'nın KLM Bankasındaki POS cihazına ait hesabı için ileriye yönelik doğması muhtemel gelirleri üzerine ihtiyati haciz tatbik edilmiştir,

- Bay (A)'nın arkadaşı Bay (B)' ye 10.07.2020 tarihinde kasko değeri 180.000 TL olan ve 10.000 TL bedelle satmış olduğu otomobili üzerine ihtiyati haciz tatbik edilmiştir.

Mükellef Bay (A), PRS Bankasından almış olduğu 1.500.000 TL tutarındaki süresiz teminat mektubunu 25.07.2021 tarihinde tahsil dairesine sunarak mal varlığı üzerine koyulan ihtiyati haczin kaldırılmasını talep etmiş ancak tahsil dairesi yeterli tutarda ihtiyati haciz uygulandığı gerekçesiyle bu talebi kabul etmemiştir.

Yürütülen vergi incelemesi sonucunda düzenlenen vergi inceleme raporlarına istinaden Bay (A)' ya 2019/Ekim dönemi için 350.000 TL Katma Değer Vergisi ve 350.000 TL vergi ziyai cezası ile buna bağlı gecikme faizlerini içeren vergi/ceza ihbarnamesi bağlı olduğu vergi dairesi tarafından 20.08.2021 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Bay (A) tarafından 10.09.2021 tarihinde, ilgili vergi mahkemesine tarhiyatların kaldırılmasına yönelik dava açılmıştır.

Açılan davaya ilişkin bir karar verilmeden, 30.10.2021 tarihinde, mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi tarafından söz konusu vergi, ceza ve gecikme faizlerinin tahsil edilmesi amacıyla Bay (A)' ya ödeme emri tebliğ edilmiştir.

Veriler: Verilen tüm tarihlerin iş günü olduğu kabul edilecektir.

İstenilen: İdarenin yapmış olduğu işlemlerin ilgili mevzuat kapsamında doğruluğunu/yanlışlığını dayanaklarıyla birlikte değerlendiriniz. (45 Puan)

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY

SORU 2: Türk Vergi Hukukundaki yorum yöntemleri nelerdir? Yasal dayanağıyla birlikte açıklayınız.
(15 Puan)

SORU 3: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun ilgili genel tebliği çerçevesinde;

a) Gerçek Faydalanıcıyı tanımlayınız. (5 Puan)

b) Tüzel kişilerde gerçek faydalanıcı olarak bildirim konu edilebilecek kişileri yazınız. (15 Puan)

SORU 4: 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Mükellefiyet kaydının analiz ve değerlendirme sonuçlarına bağlı olarak terkin" başlıklı 160/A maddesine göre;

a) Mezkûr madde kapsamında terkin edilen mükellefiyet kaydının yeniden tesisi için gerekli şartlar nelerdir? (10 Puan)

b) Mezkûr madde kapsamında mükellefiyetleri terkin edilenlerin işe başlama bildiriminde bulunmaları hâlinde, bu kişiler hakkında mükellefiyet tesis edilebilmesi için gerekli şartlar nelerdir? (10 Puan)

2
EB R.G S DT

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

CEVAP 1: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun' un 9, 10, 13, 16, 17, 18, 27, 37 ve 55' inci madde hükümleri aşağıdaki gibidir.

Teminat isteme:

Madde 9

Vergi Usul Kanununun 344 üncü maddesi uyarınca vergi ziyat cezası kesilmesini gerektiren haller ile 359 uncu maddesinde sayılan hallere temas eden bir amme alacağının salınması için gerekli muamelelere başlanmış olduğu takdirde vergi incelemesine yetkili memurlarca yapılan ilk hesaplara göre belirtilen miktar üzerinden tahsil dairelerince teminat istenir.

Türkiye'de ikametgâhı bulunmayan amme borçlusunun durumu amme alacağının tahsilinin tehlikede olduğunu gösteriyorsa, tahsil dairesi kendisinden teminat isteyebilir.

Teminat ve değerlendirilmesi:

Madde 10

Teminat olarak şunlar kabul edilir:

1. Para,
2. Bankalar ve özel finans kurumları tarafından verilen süresiz teminat mektupları,
3. Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler (Nominal bedele faiz dahil edilerek ihraç edilmiş ise bu işlemlerde ana paraya tekabül eden satış değerleri esas alınır.),
4. Hükümetçe belli edilecek Milli esham ve tahvilat "Bu esham ve tahvilat, teminatın kabul edilmesine en yakın borsa cetvelleri üzerinden % 15 noksanıyla değerlendirilir.",
5. İlgililer veya ilgililer lehine üçüncü şahıslar tarafından gösterilen ve alacaklı amme idaresince haciz varakasına müsteniden hacz edilen menkul ve gayrimenkul mallar.

Teminat sonradan tamamen veya kısmen değerini kaybeder veya borç miktarı artarsa, teminatın tamamlanması veya yerine başka teminat gösterilmesi istenir.

Borçlu verdiği teminatı kısmen veya tamamen aynı değerinde başkalarıyla değiştirebilir.

İhtiyati haciz:

Madde 13

İhtiyati haciz aşağıdaki hallerden herhangi birinin mevcudiyeti takdirinde hiçbir müddetle mukayyet olmaksızın alacaklı amme idaresinin mahalli en büyük memurunun kararıyla, haczin ne suretle yapılacağına dair olan hükümlere göre, derhal tatbik olunur:

1. 9 uncu madde gereğince teminat istenmesini mucip haller mevcut ise,
2. Borçlunun belli ikametgahı yoksa,

3. Borçlu kaçmışsa veya kaçması, mallarını kaçırmaması ve hileli yollara sapması ihtimalleri varsa,
4. Borçludan teminat gösterilmesi istendiği halde belli müddette teminat veya kefil göstermemiş yahut şahsi kefalet teklifi veya gösterdiği kefil kabul edilmemişse,
5. Mal bildirimine çağrılan borçlu belli müddet içinde mal bildiriminde bulunmamış veya noksan bildirimde bulunmuşsa,
6. Hüküm sadır olmuş bulunsun bulunmasın para cezasını müstelzim fiil dolayısıyla amme davası açılmış ise,
7. İptali istenen muamele ve tasarrufun mevzuunu teşkil eden mallar, bu mallar elden çıkarılmışsa elden çıkarmanın diğer malları hakkında uygulanmak üzere, bu kanunun 27, 29, 30 uncu maddelerinin tatbikini icab ettiren haller varsa.

İhtiyati haczin kaldırılması:

Madde 16

Borçlu, 10 uncu maddenin 5 inci bendinde yazılı menkul mallar hariç olmak üzere, mezkûr maddeye göre teminat gösterdiği takdirde ihtiyati haciz, haczi koyan merci tarafından kaldırılır.

İhtiyati tahakkuk:

Madde 17

Aşağıdaki hallerden birinin bulunması takdirinde vergi dairesi müdürünün (5345 sayılı Kanun uyarınca vergi dairesi yetkisini haiz olarak kurulan ve faaliyete geçen vergi dairesi başkanlıklarında, ilgili grup müdürünün ve/veya müdürün) yazılı talebi üzerine defterdar ve/veya vergi dairesi başkanı, mükellefin henüz tahakkuk etmemiş vergi ve resimlerinden Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilecek olanlarla bunların zam ve cezalarının derhal tahakkuk ettirilmesi hususunda yazılı emir verebilir.

Vergi dairesi müdürü (5345 sayılı Kanun uyarınca vergi dairesi yetkisini haiz olarak kurulan ve faaliyete geçen vergi dairesi başkanlıklarında, ilgili grup müdürü ve/veya müdür) bu emri derhal tatbik eder:

1. 13 üncü maddenin 1, 2, 3 ve 5 inci bentlerinde yazılı ihtiyati haciz sebeplerinden birisi mevcut ise,
2. Mükellef hakkında 110 uncu madde gereğince takibata girişilmişse,
3. Teşebbüsün muvazaalı olduğu ve hakikatte başkasına aidiyeti hakkında deliller elde edilmişse.

İhtiyati tahakkukun neticeleri:

Madde 18

Hakkında 17 nci madde gereğince muamele yapılan mükellefin mezkûr maddede yazılı vergi, resim ve cezalarından matrahı belli olanlar, itirazlı olsun olmasın, hesap edilen miktar üzerinden derhal tahakkuk ettirilir.

Geçmiş yıllara ve cereyan etmekte olan yılın geçen aylarına ait matrahı henüz belli olmıyan ve 17 nci maddede sayılan vergi, resim ve cezaları geçici olarak ve harici karinelere göre takdir yolu ile tesbit ettirilen matrahlar üzerinden hesaplanır. Bu suretle hesap olunan vergi, resim ve bunların zam ve cezaları derhal tahakkuk ettirilir.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Bu esasa göre tahakkuk eden vergi ve resimler ve bunların zam ve cezaları kanunlarına göre ödeme zamanları gelmeden tahsil olunmaz. Ancak bunlar için derhal ihtiyati haciz tatbik olunur. 17 nci maddenin 3 üncü bendine giren hallerde ihtiyati haciz muvazaalı teşebbüsten vergi ve resim bakımından faydalananların malları hakkında tatbik olunur.

Bu maddedeki geçici takdirler, takdir komisyonları tarafından, talep tarihinden itibaren azami bir hafta içinde yapılır.

İvazsız tasarrufların hükümsüzlüğü:

Madde 27

Amme alacağını ödememiş borçlulardan, müddetinde veya hapsen tazyikine rağmen mal beyanında bulunmayanlarla, malı bulunmadığını bildiren veyahut beyan ettiği malların borcuna kifayetsizliği anlaşılanların ödeme müddetinin başladığı tarihten geriye doğru iki yıl içinde veya ödeme müddetinin başlamasından sonra yaptıkları bağışlamalar ve ivazsız tasarruflar hükümsüzdür.

Ödeme zamanı ve önce ödeme:

Madde 37

Amme alacakları hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödenir.

Hususi kanunlarında ödeme zamanı tesbit edilmemiş amme alacakları Maliye Vekaletince belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödenir.

Bu ödeme müddetinin son günü amme alacağının vadesi günüdür.

Amme borçlusu isterse borcunu belli zamanlardan önce ödeyebilir.

Ödeme emri:

Madde 55

Amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, 15 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunur.

Seri: A Sıra No :1 Tahsilat Genel Tebliğinde konuyla ilgili aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

I- Teminat Hükümleri

1. 6183 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde, 213 sayılı Kanunun 344 üncü maddesine göre vergi ziyai cezası kesilmesini gerektiren haller ile 359 uncu maddesinde sayılan hallere temas eden bir amme alacağının salınması için gerekli işlemlere başlanması halinde, vergi incelemesine yetkili memurlarca yapılan ilk hesaplara göre belirtilen tutar üzerinden tahsil dairelerince teminat isteneceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, 213 sayılı Kanunun 135 inci maddesiyle kendilerine inceleme yetkisi verilmiş bulunanlar tarafından mükelleflerin veya sorumluların kayıt ve işlemlerinin incelenmesi sırasında 213 sayılı Kanunun 344 ve 359 uncu maddelerinde sayılan hallerin tespit edilmesi nedeniyle bir amme alacağı salınması için gereken işlemlere başlanılmışsa, inceleme elemanlarınca yapılacak ilk hesaplara göre tespit edilecek tutar üzerinden derhal teminat istenecektir.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2. Vergi incelemesine yetkili memurlarca yapılan ilk hesaplara göre belirtilen tutar üzerinden istenecek teminatın, vergi aslı, gecikme faizi ile ceza tutarlarını karşılayacak değerde olması gerekmektedir. Bu aşamada vergi alacağı tahakkuk etmediğinden gecikme faizinin hesabında teminat isteme yazısının düzenlendiği tarih esas alınacaktır. Ancak, gerek teminat isteme yazılarında gerekse teminat gösterme yazıları veya belgelerinde, vergi alacağının tahakkuk etmesi üzerine hesaplanacak gecikme faizi ve zammının dikkate alınacağını belirtilmesi gerekmektedir. Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca teminat istenmesinde ekte yer alan yazı örneği (EK-1) kullanılacaktır.

...

II. İhtiyati Haciz

1. 6183 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde; 7 bent halinde gösterilen hallerden herhangi birinin mevcudiyeti halinde, hiç bir müddetle mukayyet olmaksızın alacaklı amme idaresinin mahalli en büyük memurunun kararıyla borçlunun mallarına ihtiyati haciz tatbik edileceği düzenlenmiştir.

2. 6183 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine istinaden alınacak ihtiyati haciz kararlarının haciz varakalarına dayanması gerekmekte olup, ihtiyati haciz kararı verme yetkisi alacaklı amme idaresinin mahalli en büyük memuruna aittir.

3. 5345 sayılı Kanunla kurulan Gelir İdaresi Başkanlığına doğrudan bağlı vergi dairesi başkanlıklarının kurulduğu yerlerde ise aynı Kanunun 33 üncü maddesi gereğince Gelir İdaresine bağlı tahsil daireleri (bağlı vergi daireleri dahil) tarafından takip ve tahsil edilen amme alacakları için ihtiyati hacze karar verme yetkisi vergi dairesi başkanlarına aittir.

...

8. 6183 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (7) numaralı bendinde “7. İptali istenen muamele ve tasarrufun mevzuunu teşkil eden mallar, bu mallar elden çıkarılmışsa elden çıkarmanın diğer malları hakkında uygulanmak üzere, bu kanunun 27, 29, 30’uncu maddelerinin tatbikini icabettiren haller varsa.” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm aynı Kanunun 24 ve müteakip maddelerinde düzenlenen iptal davalarına ilişkin hükümler çerçevesinde iptal davası açılması halinde iptale konu malların elden çıkarılmasını önlemek amacıyla düzenlenmiş olup, bu bent uyarınca tatbik edilen ihtiyati haciz, ihtiyati tedbir niteliği taşımaktadır.

İptal davası açılabilmesi için gerekli koşulların varlığı halinde durumun alacaklı amme idarelerinin dava açmaya yetkili birimlerine bildirilmesi ve davanın açılması halinde söz konusu bent hükmüne göre ihtiyati haciz kararı alınması mümkündür. İhtiyati haciz kararı üzerine, iptal davasına konu mal üzerine ihtiyati haciz tatbik edilecek, söz konusu mal elden çıkarılmış ise elden çıkarmanın diğer malları üzerine ihtiyati haciz uygulanacaktır.

Bunun yanı sıra, iptal davasına konu malların iptal davasına taraf olmayan kişilerin mülkiyetine geçmesini önlemek amacıyla açılacak davalarda, ayrıca 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 101 ve devamı maddelerinde düzenlenen ihtiyati tedbir talebinde de bulunulması gerektiği tabiidir.

9. 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre, ihtiyati veya kat’i haczin borçlunun her türlü mal, hak ve alacaklarına tatbik edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Ancak, borçlu olan bir şahsın bankalarda bir alacak ve hakkı bulunmamasına rağmen ileride borçlu adına doğacak alacaklar için bankalara haciz veya ihtiyati haciz bildirisi tebliğ edilmesi, haczin “borçlunun mal varlığını hedef tutması” esasına aykırı düşecektir.

Amme alacağından borçlu olan bir şahsın, bankalarda alacak ve hakkının bulunmamasına rağmen ileride tahakkuk edecek alacağından istifade etmek üzere geleceğe yönelik olarak bankalara haciz veya ihtiyati haciz tebliği, muhtemel bir alacak niteliğinde dahi tanımlanamayacak bir durum oluşturması ve bankanın bu hacizleri sürekli izlemesi veya banka tarafından yapılan tüm işlemlerde bir süreye de bağlı kalınmaksızın borçlu adına mal, hak ve alacak doğup doğmadığının takip edilmesi, doğması halinde haciz veya ihtiyati haciz uygulanmasını gerektirir ki bankalara böyle bir külfet yüklemeye imkân bulunmamaktadır.

Bu nedenle, bankalara yapılacak haciz ve ihtiyati haciz tebliğlerinin sadece tebliğ tarihi itibarıyla amme borçlularının mevcut olan varlıklarını konu alması ve bu kişilerin ileride doğabilecek alacakları için haciz ve ihtiyati haciz tebliğinde bulunulmaması icap etmektedir.

10. İhtiyati haciz kat’i hacze dönüştürülmediği sürece, ihtiyaten haczedilen malların satılarak paraya çevrilmesi mümkün bulunmamaktadır. Ancak, ihtiyaten haczedilen malların bozulması, çürümesi gibi nedenlerle korunmasının mümkün olmadığı veya beklediği zaman önemli bir değer düşüklüğüne uğrayacağına anlaşılması hallerinde, bu mallar derhal paraya çevrilerek, elde edilen tutarlar teminat olarak muhafaza edilecektir.

...

12. 6183 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinde, hakkında ihtiyati haciz uygulanan borçlu tarafından, aynı Kanununun 10 uncu maddesinde sayılan değerlerden (maddenin (5) numaralı bendinde sayılan menkul mallar hariç) birinin teminat olarak gösterilmesi halinde, uygulanan ihtiyati haczin tahsil dairesi tarafından kaldırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, ihtiyati haciz borçlu tarafından Kanununun 10 uncu maddesinin beşinci bendinde sayılan menkul mallar hariç aynı maddede sayılan teminatların verilmesi ve verilen teminatın tahsil dairesi tarafından kabul edilmesi halinde, ihtiyati haciz tatbik edilmiş mallar üzerinden kaldırılarak teminat olarak gösterilen mallara haciz tatbik edilecektir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’ nun “Dava Açma Süresi Başlıklı” 7’nci maddesi ile “Yürütmenin Durdurulması” başlıklı 27’ nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki gibidir.

Dava Açma Süresi

Madde 7

1. Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştayda ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gündür.

2. Bu süreler;

a) İdari uyuşmazlıklarda; yazılı bildirim yapıldığı,

b) Vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarından doğan uyuşmazlıklarda: Tahakkuku tahsile bağlı olan vergilerde tahsilatın; tebliğ yapılan hallerde veya tebliğ yerine geçen işlemlerde tebliğin; tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin; tescile bağlı vergilerde tescilin yapıldığı ve idarenin dava açması gereken konularda ise ilgili merci veya komisyon kararının idareye geldiği;

Tarihi izleyen günden başlar.

Yürütmenin Durdurulması

Madde 27

4. Vergi mahkemelerinde, vergi uyuşmazlıklarından doğan davaların açılması, tarh edilen vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümlerin ve bunların zam ve cezalarının dava konusu edilen bölümünün tahsil işlemlerini durdurur. Ancak, 26 ncı maddenin 3 üncü fıkrasına göre işlemden kaldırılan vergi davası dosyalarında tahsil işlemi devam eder. Bu şekilde işlemden kaldırılan dosyanın yeniden işleme konulması ile ihtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine yapılan işlemlerle tahsilat işlemlerinden dolayı açılan davalar, tahsil işlemini durdurmaz. Bunlar hakkında yürütmenin durdurulması istenebilir.”

Mükellef Bay (A) için, 359’uncu maddesinde sayılan hollere temas eden bir amme alacağı için salınması için gerekli muamelelere başlanmış olduğundan vergi incelemesine yetkili memurlarca yapılan ilk hesaplara göre belirtilen miktar üzerinden tahsil dairesince teminat istenmiştir. Ancak, istenecek teminatın, vergi aslı, gecikme faizi ile ceza tutarlarını karşılayacak değerde olması gerekmektedir. Örnek olayda sadece vergi aslı tutarı 350.000 TL üzerinden teminat istenmiş olup vergi ziyai cezası ile teminat isteme yazısının düzenlendiği tarih esas alınarak hesaplanacak gecikme faizi ihmal edilmiştir.

Bay (A) tarafından gösterilen 200.000 TL değerindeki fiziki altın, 6183 sayılı Kanun’ un 10’uncu maddesinde teminat olarak gösterilecek menkul mallardan birisi olduğundan tahsil dairesi olarak teminat olarak kabul edilmesi doğru bir işlemdir.

Bay (A) tarafından yeteri miktarda teminat gösterilmediği için 6183 sayılı Kanun’ un 13’ üncü maddesi uyarınca vergi dairesi başkanı kararıyla ihtiyati tahakkuk kararı ile birlikte ihtiyati haciz tatbik edilmesi mevzuata uygun bir uygulama olacaktır.

Bay (A)’ nın KLM Bankasında bulunan altın depo hesabındaki 50.000 TL’ değerindeki altınına ihtiyati haciz tatbik edilmesi mevzuata uygun bir işlemdir. Ancak, İhtiyati haciz kat’i hacze dönüştürülmediği sürece, ihtiyaten haczedilen malların satılarak paraya çevrilmesi mümkün bulunmadığından söz konusu altının nakde çevrilmesi mevzuata aykırı bir işlemdir.

Borçlu olan bir şahsın bankalarda bir alacak ve hakkı bulunmamasına rağmen ileride borçlu adına doğacak alacaklar için bankalara haciz veya ihtiyati haciz bildirisi tebliğ edilmesi, haczin “borçlunun mal varlığını hedef tutması” esasına aykırı düşeceğinden Bay (A)’ nın KLM Bankasındaki POS cihazına ait hesabına ileriye yönelik doğması muhtemel gelirler için ihtiyati haciz tatbik etmesi A Sıra No :1 Tahsilat Genel Tebliği düzenlemelerine aykırı bir işlemdir.

Bay (A) hakkında 6183 sayılı Kanun’ un 27’ nci maddesi gereğince iptal davası açılması için gerekli şartlar oluşmadığı ve henüz bir iptal davası açılmadığından Bay (A)’ nın arkadaşı Bay (B)’ ye 10.000 TL bedelle satmış olduğu 180.000 TL kasko değeri olan otomobil üzerine ihtiyati haciz tatbik edilmesi mevzuata aykırı bir işlemdir.

Bay (A) 6183 sayılı Kanun’ un 16’ncı maddesi uyarınca, 10 uncu maddenin 5 inci bendinde yazılı menkul mallar hariç olmak üzere, mezkûr maddeye göre teminat gösterdiği takdirde ihtiyati haczin, haczi koyan merci tarafından kaldırılması gerekmektedir. Bay (A), PRS Bankasından almış olduğu 1.500.000 TL tutarındaki süresiz teminat mektubunu tahsil dairesine sunmuş ve mal varlığı

TÜRMÖB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

üzerine koyulan ihtiyati haczin kaldırılmasını talep etmiştir. Söz konusu talebin tahsil dairesince kabul edilmemesi mevzuata aykırı bir işlemdir.

Vergi incelemesi sonucunda tarh edilen tutarların vergi/ceza ihbarnamesi ile bağlı olunan vergi dairesi tarafından tebliğ edilmesi mevzuata uygun bir işlemdir. Ancak tarh edilen vergilerin henüz tahakkuk etmemiş olmasından dolayı 213 sayılı Kanun'un 112'nci maddesi uyarınca gecikme faizi hesaplanması gereken bir durum söz konusu olmadığından vergi/ceza ihbarnamelerinde gecikme faizinin yer almaması gerekmektedir.

Bay A tarafından söz konusu ihbarnamelerin iptaline yönelik süresinde dava açılmıştır. 2577 sayılı Kanun'un 27'nci maddesinin dördüncü fıkrasına göre vergi mahkemelerinde, vergi uyuşmazlıklarından doğan davaların açılması, tarh edilen vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümlerin ve bunların zam ve cezalarının dava konusu edilen bölümünün tahsil işlemlerini durduracağından ve henüz vadesi geçen bir borç bulunmadığından bağlı olunan vergi dairesi tarafından borcun tahsili için ödeme emri düzenlenmesi mevzuata aykırı bir işlemdir.

CEVAP 2: 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Vergi Kanunlarının Uygulanması ve İspat" başlıklı 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında "Vergi kanunları lafzı ve ruhu ile hüküm ifade eder. Lafzın açık olmadığı hallerde vergi kanunlarının hükümleri, konuluşundaki maksat, hükümlerin kanunun yapısındaki yeri ve diğer maddelerle olan bağlantısı göz önünde tutularak uygulanır." hükmü yer almaktadır.

Mezkur madde ile vergi kanunlarının deyimisel (lafzi), tarihi, amaçsal (gai) ve sistematik olarak yorumlanabileceği hüküm altına alınmıştır.

Deyimsel (Lafzi) Yorum Yöntemi: Vergi kanunlarının lafzından anlaşılan anlamının kullanılan sözcüklerden yola çıkarak yorumlanmasıdır.

Tarihi Yorum Yöntemi: Kanun koyucunun kanunun yapıldığı andaki iradesinin (meclis tutanakları, komisyon çalışmaları vb.) araştırılması suretiyle vergi kanunlarının yorumlanmasıdır.

Amaçsal (gai) Yorum Yöntemi: Vergi kanunlarının uygulandığı zamanın gereklerine ve anlayışına göre değişen ekonomik ve sosyal koşullar altında kazandığı anlam da dikkate alınarak yorumlanmasıdır.

Sistematik Yorum Yöntemi: Vergi kanunlarındaki hükmün kanunun bütünsel yapısı içindeki yeri ve diğer mevzuat hükümleri ile olan bağlantısı dikkate alınarak yorumlanmasıdır.

CEVAP 3: a) 529 No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde gerçek faydalanıcı; tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri nihai olarak kontrolünde bulunduran ya da bunlar üzerinde nihai nüfuz sahibi olan gerçek kişi veya kişiler olarak tanımlanmıştır.

b) 529 No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 5'inci maddesinin birinci fıkrasında tüzel kişilerde gerçek faydalanıcı olarak bildirim konusu edilebilecek kişiler şu şekilde belirlenmiştir;

(1) Tüzel kişilerde;

a) Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişi ortakları,

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

b) Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişi ortağının gerçek faydalanıcı olmadığından şüphelenilmesi veya bu oranda hisseye sahip gerçek kişi ortak bulunmaması durumunda, tüzel kişiliği nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişiler,

c) (a) ve (b) bentleri kapsamında gerçek faydalanıcının tespit edilemediği durumlarda, en üst düzey icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişiler,

gerçek faydalanıcı olarak kabul edilerek bildirim konu edilir.

CEVAP 4:

a)213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Mükellefiyet kaydının analiz ve değerlendirme sonuçlarına bağlı olarak terkin" başlıklı 160/A maddesine göre mükellefiyet kaydının re'sen terkin edildiğine ilişkin bilgilendirme yazısının mükellefe tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde, aynı Kanunun 153/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan asgari teminat tutarından az olmamak üzere, sahte belge düzenleme riskinin yüksek olduğu dönemlerde düzenlenen belgelerde yer alan (vergiler dâhil) toplam tutarın %10'u tutarında aynı maddede belirtilen türde teminat verilmesi ve tüm vergi borçlarının ödenmesi şartıyla mükellefiyetin, terkin tarihi itibarıyla yeniden tesis edileceği hükme bağlanmıştır.

b) 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Mükellefiyet kaydının analiz ve değerlendirme sonuçlarına bağlı olarak terkin" başlıklı 160/A maddesine göre bu kişiler hakkında mükellefiyet tesis edilebilmesi için işe başlama bildiriminde bulunanların ve mükellefiyet kaydı bu madde kapsamında terkin edilenlerin tüm vergi borçlarının ödenmiş ve aynı Kanunun 153/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan asgari teminat tutarından az olmamak üzere, sahte belge düzenleme riskinin yüksek olduğu dönemlerde düzenlenen belgelerde yer alan (vergiler dâhil) toplam tutarın %10'u tutarında aynı maddede belirtilen türde teminat verilmesi şarttır.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)